

Oděvní technik kvality (kód: 31-045-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Oděvní technik jakosti
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě	4
Vstupní, výstupní a mezioperační kontrola materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě	4
Kvalitativní zkoušky materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě	4
Analyzování vlivů působících na užité vlastnosti materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě	4
Kontrola dodržování technologických postupů v oděvní výrobě	4
Vypracovávání protokolů o výsledcích kontrol v oděvní výrobě	4
Navrhování metod kontroly kvality oděvních výrobků	4
Vypracovávání plánů kontroly kvality oděvních výrobků	4
Uplatňování a vyřizování reklamací v oděvní výrobě (včetně zjišťování závad)	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní normy (normy kvality, ISO normy), vyjmenovat technické podmínky pro oddělování, vyztužování a spojování (zásady pro návaznost vzoru, požadavky na parametry vyztužování, na kvalitu stehů), uvést velikostní systémy oděvních výrobků	Ústní ověření
b) Pracovat s technologickou a konstrukční dokumentací pro konkrétní výrobek (popsat podle technického nákresu výrobek, rozlišit dle technického popisu jednotlivé detaily výrobku, určit dle pracovního předpisu technologii, stanovit z konstrukční dokumentace parametry)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vstupní, výstupní a mezioperační kontrola materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést vstupní kontrolu materiálů a polotovarů – zkontrolovat materiály ke zhotovení konkrétního výrobku, posoudit jejich kvalitu, v případě vad určit využitelnost materiálu ke zhotovení konkrétního výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést mezioperační kontrolu polotovarů – zkontrolovat rozpracovaný výrobek, vyhledat a označit vady (zkontrolovat hladkost švů, dodržení šířky švové záložky, shodu nástřihů, dodržení technologické kázně)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést výstupní kontrolu výrobku – zkontrolovat hotový výrobek (posoudit kvalitu zpracování, zjistit funkčnost, vyhodnotit soulad s technickou dokumentací, případně s referenčním vzorkem, změřit kontrolní míry, ověřit správnost hodnot z velikostní tabulky), rozeznat a označit vady	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést kontrolu vzorku a vyhodnotit soulad s požadavky zákazníka, rozeznat a označit vady	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kvalitativní zkoušky materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit druh předloženého materiálu, definovat jeho vlastnosti, definovat možné vady, vybrat z předložených vzorků materiál vhodný pro stanovený výrobek, zdůvodnit volbu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kvalitativní zkoušky materiálu – provést základní rozbor materiálu (makroskopicky určit složení, dostavu, ověřit plošnou měrnou hmotnost), vyjmenovat a popsat provádění základních materiálových zkoušek (srážlivosti, otěru)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Charakterizovat kvalitativní zkoušky výrobku nebo jeho polotovaru – vyjmenovat a popsat provádění základních zkoušek (pevnost švu, pevnost lepeného spoje, odolnost v praní)	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Analyzování vlivů působících na užité vlastnosti materiálů, polotovarů a výrobků v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Analyzovat faktory výrobního procesu, které působí na použité materiály a výrobek	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit rizika spojená s použitím nesprávné technologie	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola dodržování technologických postupů v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provéřit dodržování pracovního postupu konkrétní operace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provéřit dodržování pracovního předpisu konkrétního výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zkontrolovat nastavení technologických parametrů na strojním zařízení a porovnat soulad s materiálem a technologickými postupy	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zjistit příčiny vzniku nedostatků kvality, navrhnout opatření k nápravě (navrhnout technologický postup k odstranění vad, ke zvýšení kvality)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést na modelové situaci jednání s lidmi – simulovat řešení problému s kvalitou	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vysvětlit technologii výroby konkrétního oděvního výrobku a předvést znalost parametrů a nastavení oděvní techniky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vypracovávání protokolů o výsledcích kontrol v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést záznam o zjištěné kvalitě vstupních materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zpracovat zápis o průběhu mezioperační dílenské kontroly kvality, provést vyhodnocení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vypracovat slovní hodnocení výstupní kontroly kvality určité zakázky – popsat technologické a materiálové vady, provést rozbor vad (posoudit, zda se jedná o vady funkční nebo vzhledu, stanovit stupeň jejich závažnosti a možnosti odstranění)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vypracovat záznam o naměřených hodnotách (vyplnit kontrolní tabulku měr)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Pojmenovat díly a součásti oděvů, procesy v oděvní výrobě	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Navrhování metod kontroly kvality oděvních výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout postup vyhodnocování kvality pro konkrétní vstupní materiál, podle kterého bude kontrola kvality probíhat	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout postup vyhodnocování kvality pro konkrétní oděvní výrobek, podle kterého bude kontrola kvality probíhat	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit kritéria, podle nichž bude výrobek zařazen do jakostních tříd	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout způsob evidence závad a vedení příslušné dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vypracovávání plánů kontroly kvality oděvních výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit plán vstupních kontrol při přejímce materiálů a polotovarů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit plán mezioperačních kontrol pro provozní jednotku pro konkrétní výrobní program	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit plán výstupních kontrol pro provozní jednotku podle předpokládaného výrobního plánu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Stanovit plán pro ověřování nových výrobních postupů a realizaci technologických změn	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uplatňování a vyřizování reklamací v oděvní výrobě (včetně zjišťování závad)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést platné zákony pro řešení reklamace od dodavatelů a odběratelů	Ústní ověření
b) Posoudit konkrétní reklamovaný oděvní výrobek z hlediska kvality, stanovit příčinu vzniku vady	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout způsob řešení reklamace	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zpracovat podklady pro reklamační řízení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést na modelové situaci reklamační jednání – simulovat komunikaci se zákazníkem	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence a kritéria hodnocení sestaveny v dílčí procesy. Uchazeči je zadáno řešit modelové situace pro konkrétní oděvní materiál nebo oděvní výrobek nebo pro konkrétní úsek oděvní výroby a kontroly kvality (provést vstupní kontrolu materiálu a výstupní kontrolu výrobku, včetně provedení kvalitativních zkoušek a vypracování protokolů, provést mezioperační kontrolu polotovaru na vybraném pracovišti včetně kontroly dodržování technologické kázně, pro každou kontrolu navrhnout plán a vhodnou metodu, modelovat způsob řešení reklamace). Pro řešení modelové situace si uchazeč zvolí oděvní výrobek z nabídky autorizované osoby, které je blíže specifikováno v kap. Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky.

Autorizovaná osoba připraví modelové situace z provozu oděvní výroby (minimálně jednu pro každou ověřovanou odbornou kompetenci), nabídne různé druhy oděvních výrobků (na kterých budou odborné kompetence ověřovány) a zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici a na kterých lze zhotovovat nabízené výrobky) a umožní uchazeči se s tímto seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou. O formě seznámení uchazeče s nabídkou oděvních výrobků, se seznamem strojového vybavení a s přehledem doporučené literatury rozhoduje autorizovaná osoba.

Zkouška bude probíhat jak v prostředí odborné učebny nebo laboratoře, tak v prostředí reálného provozu v oděvní výrobě (především při simulování činností mezioperační kontroly a kontroly dodržování technologické kázně).

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek vykonávané činnosti, tak na způsob předvedení činnosti. Praktické předvedení spočívá ve skutečném provedení reálné činnosti nebo simulaci ústní komunikace, v písemném záznamu, čtení konkrétní technologické dokumentace apod. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *krejčí* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvních oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvních oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvních oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- d) Profesionální kvalifikace 31-045-M Oděvní technik kvality + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici odbornou učebnu nebo laboratoř a mít přístup i do reálného provozu oděvní výroby, aby bylo umožněno ověření všech odborných kompetencí, a mít k dispozici minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Technické normy, technickou dokumentaci pro výrobky, záznamové archy, protokoly pro zaznamenání výsledků kontrol, psací potřeby, případně PC
- Vzorky oděvních materiálů (minimálně 10 vzorků), různé druhy oděvních výrobků hotových a rozpracovaných (minimálně 3 druhy oděvních výrobků - trupový, kalhotový, sukňový), vadné výrobky pro reklamační řízení (minimálně 3 druhy oděvních výrobků - trupový, kalhotový, sukňový)
- Pracoviště se základním vybavením pro materiálové zkoušky (analytické váhy, lupu, jehlu, krejčovský metr, pravítko, krejčovské křídly, stůl, žehlící stůl, elektroparní žehličku)
- Pracoviště se základním vybavením pro výstupní kontrolu a reklamační řízení (stůl, krejčovské loutky, tabulky kontrolních měř)
- Pracoviště (úsek reálného provozu) pro mezioperační kontrolu a kontrolu dodržování technologické kázně se strojním vybavením (průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem klikatým, obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, zapošívací stroj, knoflíkovací stroj, závorovací stroj)
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 45 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Moděva, o. d., Konice

Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu